

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 95

Maribor, torek 28. aprila 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur.
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Malinov sestavlja novo vlado

KRALJ VNOVIČ POVERIL MANDAT MALINOVU. — PRED SESTAVO KABINETA MEŠČANSKE KOALICIJE NA BOLGARSKEM.

SOFIJA, 28. aprila. Potem, ko se je Cankovu ponesrečila akcija, da bi sestavil koncentracijsko vlado, je kralj Boris, ki je včeraj ves dan konferiral z vodilnimi politikami, Malinovu vnovič poveril sestavo novega kabineta. Kakor pa se zatrjuje, mandat Malinova, voditelja demokratov, sedaj ni omejen, temveč ima pri izvršitvi svoje misije čisto proste roke. Malinov bo najbrže sestavil vlado meščanske koalicije, v katero bi stopili

demokrati, liberalci, radikali in obe frakciji Demokratičnega Zgovora, ki ste bili dosedaj v opoziciji proti Ljapčevu.

V vrstah dosedanje vladne stranke vlada veliko vznemirjenje. Ljapčev je izjavil že prej, da ne more sodelovati z Malinovom, vsled česar na kombinacijo z Demokratičnim Zgovorom tudi ni bilo misliti. Pričakuje se, da bo Malinov kralju Borisu že danes predložil listo novega kabineta.

Rusija, ostala Evropa in mi

Dočim smo se pri nas — zdi se — popolnoma vživel v misel, da radi neprižnanja sovjetov de jure ne smemo z Rusijo imeti niti najmanjših, tudi ne gospodarskih stikov, pa so nekatere druge države, ki nočejo biti boljševistične, znale izkoristiti priliko in so nadvezale — kakor n. pr. Nemčija — z Rusijo prav tesne gospodarske stike in zveze. Tudi Češkoslovaška je oficijelno doslej odklanjala z Rusijo vsakršne veze. Toda v češkoslovaškem gospodarskem svetu so se že delj časa glasno pojavljali klici, da je ta politika zgrešena in da je treba razlikovati med priznanjem sovjetske Rusije de jure (s pravne strani) in pa med vpostavitvo gospodarskih odnošajev.

Te dni se je v Pragi zopet vršila konferenca, katere so se udeležili najuglednejši zastopniki gospodarskih krogov: konferenca je bila sklicana od češkoslovaško-ruskega trgovskega zavoda in Društva za kulturno in gospodarsko zблиžanje z Novo Rusijo. O konferenci poroča poluslužbena »Češkoslovaška republika« obširno in navaja izvajanja posameznih govornikov. Tako je podpredsednik Društva za zблиžanje z Rusijo dr. Gallas med drugim povdaril, da mora država pomagati vsem onim, ki hočejo z Rusijo trgovati, ker bo sicer Rusija izvedla svojo »prijatelko« brez ČSR in drugih evropskih držav. Mi gledamo od strani — je naglašal dr. Gallas, — s polno paro pa delata Nemčija in Amerika, in izgubili bomo na ta način vsa ruska naročila in ves ruski trg.

Bivši minister, predsednik Orijentalnega instituta dr. Hotowetz je orisal rusko bogastvo in napredek in je naglasil, da je treba verovati v gospodarsko evolucijo. V Rusiji danes gospodarji državni kapital, ki ga uporabljajo dobri ekonomisti in tehnikarji. Za »prijatelko« bodo prišli v Rusijo novi načrti. Narasla bo industrija in narasle bodo notranje potrebe Rusije. Rusija ima ogromno surovin, brez katerih ne more biti Panevropa. Ne moremo in ne smemo — je zaključil dr. Hotowetz — pred Rusijo skrivati glave v pesek.

Konzulent Češkoslovaško-ruskega trgovskega zavoda M. Vanjek je naglasil, da je dejstvo, da nima ČSR z Rusijo trgovske pogodbe, samo znak zgodovinske nezrelosti za veliko trgovino. Z Rusijo treba skleniti trgovsko pogodbo, četudi brez javno-pravne garancije.

Vseučiliški docent dr. Verunač je istotako povdaril nujno potrebo, da se sklepe trgovske pogodbe z Rusijo, to državo gospodarske bodočnosti. To zahteva načelo racionalizacije in svetovne kooperacije. Rusija sama stoji na stališču, da treba razlikovati med priznanjem Rusije de jure in trgovskimi odnošaji z njo.

Jasno je, da velja za naše prilike isto, kar velja za češkoslovaško in vse druge države Evrope. Dasi naša industrija še ni tako razvita, da bi mogla računati na bogve kakšen trg v Rusiji, je pa vse pol-

Peklenski stroji v Zagrebu

BEOGRAD, 28. aprila. Neznana oseba je položila preteklo noč v drevo kralja Tomislava v Zagrebu 5 zabojev z razstrelilnimi snovmi. Štiri od njih so eksplodirali med 3.50 in 5.30 zjutraj, peti pa se ni užgal. Eksplozija ni napravila nobene škode, tudi ne materialne. Uvedena je bila takoj preiskava.

Papež o katoliški akciji

VATIKAN, 28. aprila. Papež je naslovil na monakovskega nadškofa, kardinala Schusterja, pismo, v katerem razvija svoje misli o katoliški akciji v zvezi z najnovejšo polemiko v tem vprašanju. Katoliška akcija je po mnenju poveljarja katoliške cerkve posvečena rešitvi mladine in stremi po dosegu krščanskega življenja mladine, da se tako obvaruje pred poplavo novega poganstva. Vendar pa katoliška akcija nikakor ne posega v politično življenje. Papež izvaja koncem pisma željo, da bi njegove misli razpršila vsa nesoglasja, sumničenja in dvome.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo

BEOGRAD, 28. aprila. Včeraj so pričela tukaj avstrijsko-jugoslovanska trgovinska pogajanja, ki se dele na dva dela. Najprej boste obe delegaciji sporočili svoje obojestranske zahteve in želje, nakar bo sledil kratak odmor. V drugi polovici maja meseca se bodo pogajanja nadaljevala in zaključila na Dunaju ali v Beogradu.

Ruska špijonaža v Nemčiji

BERLIN, 28. aprila. »Daily Telegraph« poroča: Vsa znamenja kažejo, da zavzema ruska špijonaža v Nemčiji vedno večji obseg. Tajni agenti so odkrili celo vrsto trgovskih središč, v katerih mrgoli ruskih vohunov, ki opravljajo svoje delo z veliko spretnostjo in tudi lepimi uspehi. Sploh je vsa Nemčija prepredena z veliko mrežo ruskih agentov, ki dajejo sovjetski vladi in posebno še novo ustanovljenim se industrijam v Rusiji vse mogoče informacije.

no drugih gospodarskih momentov, ki glasno govore za to, da ne smemo — kako: je to v Pragi odločno povdaril bivši minister dr. Hotowetz — tiščati glave v pesek. Predvsem pa si moramo biti svesti, da bo invazija boljševizma tim manjša, čim bolj bomo stali z Rusijo v

Ruska naročila v Italiji

RIM, 28. aprila. Med ministrstvom za korporacije in ruskim trgovinskim zastopstvom je bila podpisana pogodba, s katero se Italija zavezuje, da bo tekom letošnjega leta dobavila Rusiji raznih izdelkov v skupni vrednosti 350 milijonov lir.

Predsedniška volitev v Franciji

PARIS, 28. aprila. Ministrski predsednik Laval je predložil predsedniku republike v podpis odlok, s katerim se poslanska zbornica in senat sklicujeta za 13. maja k skupni seji, na kateri se bo vršila volitev novega predsednika francoske republike.

Upor na Madeiri končan

LIZBONA, 28. aprila. Po uradnih poročilih iz Madeire so se včeraj vladne čete pod zaščito topov vojnih ladij izkrcale v bližini Funchala in nato zasedle mesto.

PODMORNICO »NAUTILUS« SKORO ZADELA KATASTROFA.

NEWYORK, 28. aprila. Podmornica »Nautilus«, s katero namerava Wilkins nastopiti svoje potovanje na severni tečaj, je ležala 15 metrov globoko v hudsonskem zalivu. Pred 2 dnevi je nenadoma začela skozi periskop vdirati voda v notranjost podmornice. Poveljnik je takoj dal nalog, da se izvrše balast, da bi se podmornica dvignila na površino. A protitlak, ki ga je proizvajala voda, je bil tako silen, da se sprva podmornica ni premaknila niti za 10 cm, dasi so izvrgli ves balast. Toda posadka ni izgubila hladnokrvnosti, in po 15 napetih minutah se je dvignila podmornica na površino. Bil je skrajni čas, zakaj posadka je že do pasu stala v vodi.

UKRADENE UMETNINE.

LONDON, 28. aprila. Pri tukajšnji največji angleški tvrdki z umetninami so bile izvršene tatvine dragocenih slik in raznih drugih predmetov velike vrednosti. Med ukradenimi predmeti je tudi ena slika van Dycka, 2 sliki Gainsborougha, dragocen gobelin, starodavna perzijska preproga in različne kitajske in italijanske rezbarije iz slonovine.

gospodarskih stikov. Zakaj vsi oni, ki bodo iz Rusije z nami delali kupčije, ne bodo imeli interesa na boljševiški propagandi, ampak baš nasprotno. Zato je čas, da tudi pri nas začnemo o vprašanju gospodarskih stikov in trgovskih pogodb z Rusijo resno in konkretno razpravljati.

Razvoj strelskega sporta v mariborskem okrožju

V nedeljo, dne 3. maja bodo naši strelci zopet pričeli redno vaditi. V Mariboru bo otvoritev nove strelske sezone izvršena slovesno s povorko iz mesta na strelišče v Radvanje in z vojaško godbo. Otvoritve se bodo udeležili tudi številni zastopniki podeželskih strelskih društev.

Strelski šport je bil pri nas do nedavna še skoraj docela nepoznan, toda agilna Oblastna strelska družina v Mariboru pod neumornim vodstvom predsednika g. polkovnika Putnikovića ga je kmalu tako popularizirala, da se je pričel širiti tudi po deželi. Doslej je ustanovila svoje strelske društva že v Hotinji vasi, Dobrovcah in Skokah, Šmarju pri Jelšah, Rušah, Šmarjeti na Dravskem polju, Dogošah pri Mariboru, Podovi in Ljubnem ob Savinji. Vsa ta društva so zelo agilna in nekatera so dosegla že zelo lepe uspehe.

Da se strelski šport še bolj razširi, pa se pripravljajo ustanovitev še novih društev v Kamnici, Cirkovcah, Slovenski Bistrici, Račah, Framu, Sv. Janžu na Dravskem polju, Ptujju, Ormožu, Središču, Murski Soboti, Doljni Lendavi, Sv. Lenartu in Sv. Benediktu v Slovenskih goricah, Pesnici, Št. Ilju, Sv. Kungoti, Svečini, Sv. Juriju ob Pesnici, Dravogradu, Slovenjgradcu, Guštanju in Prevaljah. Vsa ta nova društva bodo ustanovljena še letos, in sicer večinoma na inicijativo kmečkih fantov, ki se zavedajo patrijotičnega pomena tega sporta in ugodnosti, ki jih nudi pri odslužitvi vojaščine.

Razen tega si bo mariborska Oblastna strelska družina v kratkem zgradila na ozemlju baronov Twicklov pri Treh ribnikih lastno najmodernejše strelišče. Kakor že omenjeno, je ta razvoj v prvi vrsti uspeh dela g. polk. Putnikovića, pa tudi njegovih agilnih sodelavcev gg. kpt. Gabriča, Jančkoviča, tajnika Reje, odbornika Moravca itd.

Čaplje nad Mariborom.

Davi se je pojavil okrog 5. zjutraj nad mestom velik trikot kakih sto čapelj. Pluj je v severovzhodno stran proti Prekmurju, kjer čaplje domujejo na slemenih slamatih streh kmečkih domov.

Ljutomer.

Naša »Glasbena šola« priredi letos svojo običajno vsakoletno produkcijo v nedeljo 3. maja ob 15. uri (3. pop.) v Katoliškem domu. Nastopijo goslači, klavi-raši in mladinski pevski zbor. Gojenci bodo proizvajali pred vsem več skladb Mozarta v proslavo 175 letnice rojstva in 140 letnice njegove smrti. Nadalje skladbe Adamića E., Pavšiča, Pahorja, Gregorca itd. Počastite v obilnem številu naš glasbeni naraščaj! Vstopnina 8, 5, 2 Din. Vljudno vabi učiteljstvo. —

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sezite takoj po staropreizkušeni »Franz Josefov« grenčici! Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »Franz Josefova« voda izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerij-skih trgovinah.

DNE 2. MAJA KONCERT GLASBENE MATICE S TURNEJSKIM SPOREDOM

O naših obmejnih Kobancih

HIGIJENSKA RAZMERE. — DUŠEVNA ZAOSTALOST. — SKRB ZA DECO. — MIŠNICA IN ALKOHOL. — DRUŽINSKI ODOŠAJI. — PREVŽITKARSTVO. — NEZAKONSKI OTROCI. — BOJ ZA OBSTANEK.

III.

Zdravstvene razmere so vsled nehijskih stanovanj in obleke ter zaradi prešibke hrane zelo slabe. Statistika umrljivosti kaže, da so eno četrtino ljudi pobrale kužne bolezni, čez polovico bolezni je pljučnice in vnetja, mnogo pa je nezgod pri podiranju drevja, spravljanju in nakladanju lesa itd.

Porazna je ugotovitev, da je samo v občini Remšnik okoli 80 bebecv in to gluhomih, duševno manjvrednih in rojenih pohablencev. Mnogo ljudi ima tudi golšo. Ljudje pridejo ob težkih življenjskih razmerah le malo v svet in — na žalost — se tudi tuje redko izgubi v te pianinske kraje. Vzrok duševne zaostalosti je v tem, da domačini sklepajo zakone med seboj, kar slabi rod duševno in telesno. Golšo povzroča pomanjkanje joda, kakor sploh neprimerna hrana ovira razvoj zdravega rodu.

Skrbstvo dece v teh hribovskih krajih je zelo pomanjkljivo. Diplomirane babice v višjih kobanskih krajih nimajo nikjer. Pri porodniških poslih vpoštevajo stare žene le vraže in ne zdravstvenih predpisov. Babice vežejo n. pr. popkovo s cunjico, v katero se poprej usmrkljajo, češ da je tako najbolje. Zato zastrupljenja pri porodnicah niso redka. Skrb za dojenčka je zelo površna, ker so starši preobloženi z delom. Celotno pri večjih posestnikih je deca prepuščena otrokom, starim ljudem in bebastim ženskam. Z majhno deco se nihče ne igra, nihče z njo ne govori ali pa blebetajo vanjo bebeli svoje nejasno čenčanje. O snagi in redu ne more biti govora, otrok pozno shodi in pozno spregovori, sploh pa je zelo slaboten; obraz je sivobled in starikav, udje upognjeni, trup čokat ali grbast. Tako se že v zgodnji mladosti začne bedno življenje...

Mnogo hlapcev in delavcev uživa še mišnico. Lesni delavci — dokler ni bilo krize — so čutili, da so telesno preslabi in ne morejo mnogo sredstev izsiliti iz zemlje in gozda. Zato so segali po sredstvih, ki podžigajo telesne sile. Strašne posledice se pokažejo kmalu: telesne moči zgodaj pešajo, noge otečejo in se skrivajo, pri členkih se odpirajo, iz odprtih ran se izceja gnoj.

Zvest tovariš mišnice je alkohol. Ljudje so prepričani, da opojne pijače dajejo moč in izbrišejo težke skrbi za gospodarstvo in družino. Fantazija v pijanosti preplete vsakdanjo otopenost in enolično življenje z lepšim doživetjem, da človek zauka in poveseja. Alkoholizem torej ni samovoljna razvada, ampak izvira iz načina dela in gospodarstva in iz nezdravih okoliščin. Nemorala in poboji izhajajo sicer neposredno navadno iz alkohola, ki jih sproži, posredno in trajno pa jih povzročuje delovni način in slabe razmere. Če bi odstranili prave vzroke, tedaj obsebi odstranimo tudi pogubni vpliv alkohola. Kar velja za Kobansko, velja seveda še v večji meri za nekatere druge naše pokrajine, kjer staroversko kmetovanje prav tako iztiska poslednje sile in zadnje krvne kaplje iz izmučenih teles delavcev in kmetov.

Tudi na velikih posestvih, tako zvanih kmetijah, je življenje še zelo patrijarhalno. Kmet je zaverovan vase in v svojo zemljo. To v stoletjih vzgojeno samoljubje korenini v kmetu tako, da sega celo v družinsko življenje. Če je mož podedoval posestvo in se oženil, mnogokrat žena ni solastnica.

Radi neugodne lege in majhne donosnosti se kmetije ne dajo deliti, kar ima za kmečko deco obsežne posledice. Ko pride gospodar v leta, se naveliča skrbi in garanja. Zato preda enemu izmed otrok posestvo, drugim pa izgovori primerno doto. Sam zahrepeni po brezskrbni starosti in si izgovori svoj prevžitek. Mladi naslednik prevzame z dotami in prevžitkom obteženo posestvo, peha se po strminah, da si ohrani lastno streho in oskrbi sebi in svojcem košček trdega kruha in da plača obresti in dolgove. Ko se tudi njemu zahoče miru, stori prav ta-

ko tudi on sam. Prevžitkarstvo je težek problem, ki tlači naše ljudstvo.

Kakor na Pohorju je tudi na Kobanskem običajno, da ima kmet pri hiši več hlapcev, dekel in rejencev. Delajo za tako majhno plačo, da si ne morejo prihraniti ničesar, kaj še, da bi si ustanovili svoje ognjišče. Zato je dokaj nezakonske dece. Nezakonske matere so največje reve. Saj delajo kmetu samo zato, da smejo z otrokom vred sesti za njegovo mizo in da si prislužijo najpotrebnejšo obleko. Ker je mati od zore do mraka zaposlena, je deca brez vzgoje in zaostaja. Ko doraste, si ne zna pomagati. Nezakonski otroci ostajajo večni hlapi in dekle. Ta pojav se ponavlja že iz davnih dni.

Zanimivo pa je, da je osebnostni gospodarski čut v ljudstvu silno razvit. Skoro pri vseh hišah pustijo gospodarji ženi, otrokom, celo rečencem in služinčadi, da si rede zajce, ovce, kokoši in celo kravo. S to lastno razpolagajo prosto, jo lahko prodajo ali zamenjajo, izkupiček pa uporabljajo za svoje osebne potrebe. Čut svojine, ki se goji od rane mladosti in podkreplja s trdim pridobivanjem, se večinoma pozneje izprevrže v sebičnost, ki se niti ne umakne v trenutkih, ko je treba nujno pomagati svojemu bližnjemu. Toda to ni propadanje ljudstva, vzrok za marsikaj nam nerazumljivega tiči v težkem življenju. Boj za obstanek, posebnost ozemlja in dela vpliva na njegovo svojevrstno duševnost.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 28. aprila ob 20. uri »Čardaška kneginja«. Kuponi. Gostovanje gđ. Marice Lubejeve.

Sreda, 29. aprila. Zaprto.

Četrtek, 30. aprila ob 20. uri »Cirkuška princesa« ab. C. Kuponi.

Petek, 1. maja. Zaprto.

Sobota, 2. maja ob 20. uri »Odgodena noč«. Zadnjič. Cene od 12—2.

Ptujsko gledališče.

Ponedeljek, 4. maja ob 20. uri »Cirkuška princesa«. Gostovanje maribor. gledališča.

Prihodnja glasbena premiera v gledališču bo v nedeljo, 3. t. m. ob 20. uri. — Uprizorila se bo izredno vesela in zabavna Szirmajeva opereta »Kavalir Miško«, pri kateri se bo občinstvo do solz nasmejal. Režira Dj. Trbuhovič, dirigira L. Herzog.

»Cirkuška princesa« na ptujskem odru. Prihodnje gostovanje mariborske operete v Ptuj bo v ponedeljek, 4. t. m. Uprizoril se bo eden izmed največjih operetnih šlagerjev poslednjega časa Kalmanova »Cirkuška princesa«, ki je žela v Maribor kar največje uspehe ter je bila sploh najdostojnejša operetna vprizoritev v sezoni. Nastopi ves operetni ansambel, zbor in štatistarija. Izvajale se bodo tudi baletne točke.

Torek Sreda
Kabaretni večer
Velika kavarna

Ljudska univerza v Mariboru.

V sredo, 29. aprila, bo predaval gosp. Vekoslav Bučar iz Ljubljane o Lužičkih Srbih v sedanjosti in preteklosti. Gospod Bučar je izvrsten poznavalec tamkajšnjih razmer in je že predaval o tej temi v mnogih krajih. Naša narodna dolžnost je, da se spoznamo s to majhno vejo na močnem slovanskem drevesu, ki je znala tako trdovratno kljubovati nemškemu pritoku. Predavanje je posebno aktualno z ozirom na sedanjo Trstenjakovo razstavo Lužičkih Srbov. —

Osebnosti.

Trajno upokojen je starešina okrajnega sodišča v Rogatcu g. Rudolf Potočnik. — Za veterinarskega svetnika pri sreskem načelstvu v Ptuj je imenovan dr. Vilim Jedlička, doslej veterinarski svetnik pri sreskem načelstvu v Ljubljani.

Mariborski in dneoni drobiž

Zadnja pot Gačnikove družine.

Nesrečne žrtve velike hoške tragedije so nastopile včeraj popoldne svojo zadnjo trnjevo pot. Ob naravnost ogromni udeležbi občinstva iz mesta in okolice so jih položili na radvanjskem pokopališču v skupni grob k večnemu počitku. Ob odprtju jami so bili zbrani tudi vsi šolski tovariši pokojnega 12letnega Rudolfa, gojenci II. razreda realne gimnazije pod vodstvom g. ravnatelja Jakoba Zupančiča in razrednika prof. Pirnata. Prinesli so svojemu tovarišu v zadnje slovo polno svežega pomladanskega cvetja in ga spustili v grob. Grobna tišina je vladala na pokopališču, ko so pričeli spuščati krste drugo za drugo v grob: najprej Gačnika, nato njegovo ženo, sinova Rudolfa in Karla, na vrh pa najmlajšega Ivančka. Skoro slehernemu so solze porosile oči, iz prs pa so se izvil pritajeni vzdih. Naj pod vzožjem Pohorja mirno in spokojno sanjajo večni sen! —

Moška podružnica Ciril-Methodove družbe

je imela sinoči občni zbor v Narodnem domu. Po poročilih predsednika, tajnika in blagajnika se je vršila razprava o delu v bodočem poslovnem letu in zlasti o poglobitvi narodnoobrambne dela ob meji v zvezi z drugimi organizacijami podobnih cilij. Odbor se je dalo naročilo, da stopi v to svrhu z vsemi temi organizacijami v tesnejše stike. Ker je dosedajni predsednik dr. Strmšek, ki je vodil podružnico 5 let, odklonil zopetno izvolitev, je bil izvoljen predsednikom dr. Lašič. Njegov namestnik je nadzornik Ivan Tomažič, tajnik šol. upravitelj Fran Cvetko, njegov nam. dr. Pivko, blagajnik trgovec Fran Majer, njegov nam. Ferdo Dobravec, za nadzornika prof. Brolih in Ivan Kežar. Novi odbor je imel takoj po zaključku občnega zbora svojo prvo sejo. —

† Ivan Gorup.

Snoči je preminul v svojem stanovanju v Koroščevi ulici 34 znani trgovski zastopnik g. Ivan Gorup. Hripa ga je spravila v bolniško postelj, pridružila pa se je nato še pljučnica, kateri je včeraj podlegel. Pokojnik je bil rodom Ljubljčan, služboval pa je večinoma na Reki in v Trstu, kjer je bil ravnatelj Prve češke zavarovalnice. Bil je vedno odločno jugoslovensko orijentiran in je kot tak z velikim veseljem podpiral vsa narodna društva. Poštenjak od nog do glave in ljubezniv družabnik si je takoj znal pridobiti simpatije vsakogar. Po prevratu se je ves navdušen preselil v svobodno našo državo, po kateri je tako dolgo hrepenel in v kateri bo našel tudi svoj zadnji počitek. Njegova zadnja želja je bila: »Ako umrem, pokopajte me v sokolskem krogu!« In ta želja se mu bo tudi izpolnila. Pogreb se bo vršil jutri, v sredo, ob 15.30 izpred kapelice mestnega pokopališča na Pobrežju. Bodi zavednemu Jugoslovancu in kremenitemu značajju lahka svobodna slovenska zemlja, ki jo je tako ljubil! —

Smrtna kosa.

Včeraj je umrl v ljubljanski bolnici v 36. letu starosti carinik g. Kamilo Gradišnik, ki je služboval pred leti tudi delj časa pri mariborski carinarnici. Bil je iz ugledne narodne rodbine pokojnega nadučitelja Armina Gradišnika v Celju, brat celjskega lekarnarja Fedora in učitelja Stanka Gradišnika. Blag mu spomin! — V Krčevini 220 je umrla sinoči posestnica Terezija Zdolšek, stara 73 let. —

Odgonskim potom

so privedli iz Avstrije 28letnega hlapca Filipa Hostnika, doma iz Škofje Loke, ki so ga zasačili, ko je prekorajil mejo brez dokumentov. Izročili so ga mariborski policiji, kjer se je izkazalo, da ga išče okrožno sodišče v Celju radi tatvin.

Kolo ukradeno

je bilo davi krog pol 7. pekovskemu vajencu Ignacu Lesjaku pred sirotišnico v Slovenski ulici. Kolo je vredno krog 800 Din. —

Opozorjamo

na nocošnje gostovanje priljubljene zagrebške subrete Marice Lubejeve kot Silva v Kalmanovi opereti »Čardaška kneginja«.

KINO

Grajski:

Od danes dalje
Najboljša veseloigra:
ZASEBNA TAJNICA!
Renate MÜLLER. — 100% govoreči
in zvočni veselim v nemškem jeziku.
Film svetovnega slovesa!

Union:

Od danes dalje:
100% govoreča in zvočna drama v
nemškem jeziku:
A R I A N A!
Elizabeta BERGNER.

Predstave v obeh kinih ob delavnikih
ob 17. 19. 21. uri: ob nedeljah in
praznikih ob 15. 17. 19. in 21. uri.
Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure
na blagajni. XXVI

APOLO KINO:

V soboto in nedeljo:
CRNI VITEZI
Richard TALMADGE.

Iz meteorološke postaje v Slov. goricali.

Marec, klicar pomladi in vstajenja k svežosti in kreposti, je za nami. Mrzlo se je poslovilo, on, ki nas naj objame z nežnim dihom večno se povračajoče neveste blaženstva, svete vigredi. Ni nam sušil ledenih solz, kakor po navadi, sam se je jokal nad zgrešeno potjo današnjih dni in njegove solze so se v ledovje zakovale... Na 12. dan je celo zamrznil na -14°C pod ničlo, na preddan (11.) pa ga je zasulo v sneženi grob, da smo trepetali, če ne bo več vstajenja k solnčnemu blagru. Le na prvi pomladanski dan (21.) je gorko zadihal (+7°C zjutraj), kakor da bi nam dal opomin: Še je čas, da se svet blagotvorno prerodi. V celem je letošnji marec najokal 7 cm 4 mm solz, več kakor lanski (6 cm) in predlanski (6 mm) skupaj. Lanski in predlanski sušec sta tudi po enkrat k pokori z gromom zarenčala, letošnji pa se je v globoki boli nad svefovniimi pretresi le tiho solzil. Mrzlo marčevo slovo še tudi globoko v aprilu občutimo, saj je še 13. aprila kazal toplomer skoro pod 0 C in 18. aprila je še na Pohorju na Klopem vrhu nad 1 m debel sneg, da še smučarjem vkup zvonijo, zato si ne upa prav zelenje in brstenje na dan in april bo ostal res mali traven do konca. Le srce dvigajoče in dušo vedreče upanosno pomladno zelenje na strninem polju kaže malo več poguma in običajne moči. — Popotnik iz Slov. gorice.

Neumestno izzivanje.

Zadnje nedeljo se srečam, gredeč iz mesta, z znancem na cesti. Nisem imel sreče pri tomboli, kar se mi je seveda poznalo na obrazu in da mine slaba volja, sem povabil znanca na pivo. Znanec radi svoje boljše polovice, katera pride le redko iz hiše, tega povabila ni mogel odkloniti. Sedli smo za mizo v gostilni na Tržaški cesti. Kramljali smo slovenski, ne da bi se brigali za druge ljudi. Prisedel je še k nam gostilničar in nas kot novo došlece tudi po naše pozdravil. Zdaj pa čujte: Iz sosedne mize se obregne brez povoda neki gospod: Sprechen Sie auch windisch? Ker ni nikdo reagiral, je še pristavil ponovno: Ich sprich auch windisch... Za nameček je še menda po nesreči ali kako, padel in se zavalil pod stol naše dame. Ker smo Slovenci potrpežljivi ljudje, smo vsi trije hitro popihali ven in domu. Le mislili smo si smeli: Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!

Radi poskusa prevare

je bil včeraj aretiran postopač Josip P., kakor razni drugi postopači, je tudi on hotel priti do denarja na ta način, da je nakupil po trgovinah razne prstane in drugo nič vredno blago iz pločevine, ki se svetli kakor zlato in je skušal ogoljufati neprevide kmete, ponujajoč jim to blago za zlato. —

Skrivnostni ostanki saharske kulture

SLUČAJNO ODKRITJE FRANCOSE GEOGRAFSKE DRUŽBE. — RAZVALINE MESTA POD PESKOM PUŠČA VE SAHARE. — POMEN ODKRITJA.

Lansko leto nekoč smo na tem mestu poročali o odkritju nekega jezera v osrčju puščave Sahare, v katerem žive že tisočletja krokodili, ki so popolnoma ločeni od drugih svojega rodu, ki bivajo v reki Nilu in v drugih vodah ter jezerih Afrike. Že to odkritje je v znanstvenih pa tudi v laičnih krogih vzbudilo veliko pozornost, ker je ponovno potrdilo že staro domnevo, da Sahara nekoč ni bila mrtva puščava, kakor je dandanes. Te dni pa nas je presenetila druga vest, ki naposled popolnoma potrjuje, da je tam, koder se danes širijo nepregledne plasti puščavskega peska, klilo bujno življenje, sredi med njim pa bivalo ljudstvo na znatni stopnji kulture.

Ekspedicija francoske geografske družbe, ki je letos v januarju odpotovala v še malo znana saharska področja v svrhu novih zemljepisnih merjenj, je popolnoma slučajno našla v neki dolini med visokimi skalami ravnino, pokrito seveda z drobnim puščavskim peskom, iz katere so se dvigali skladi obdelanega kamenja. Že na prvi pogled je bilo jasno, da so to razvaline precej velikih stavb, morda celo svetišč neznane ljudstva, ki je živelo tam pred davnimi tisočletji. Ekspedicija seveda ni bila pripravljena in opremljena za arheološka izkopavanja, vendar pa jo je nepričakovano odkritje tako zainteresiralo, da se je več časa pomudila v oni dolini. Člani ekspedicije so skušali, kolikor so seveda mogli, odstraniti tudi plasti peska in že ko so prodrli par metrov globoko, so spoznali, da jih slutnja ni varala. Pod njimi je bila s peskom zasuta razvalina ogromne stavbe, zgrajene vse iz velikih kamenitih kvadrov. Prav tako je pa tudi ugotovila, da stavba, ki so jo prvo odkrili, ni osamljena, ampak da je pod peskom še več manjših. Ekspedicija je stala tedaj nad — zaustim mestom, katerega starosti ni mogla ugotoviti.

Vest, ki je te dni prispela v Pariz in svetu prvič odkrila doslej neznanu skrivnost, je vzbudila posebno veliko pozornost v krogih arheologov, pred vsem egiptologov in podvzeta je že bila akcija za preskrbo potrebnih finančnih sredstev za odkopavanje skrivnostnega saharskega mesta. Upati je tedaj, da bo morda že letos odposlana tjakaj ekspedicija arheologov, ki bo razvaline odkopala. Kaj bo našla pod peskom, ni mogoče prorokovati. Čisto gotovo pa je, da se bodo med razvalinami odkrile tudi še druge ostaline, morda skulpture ali kaj sličnega, po katerih bo mogoče ugotoviti, kdaj je bilo mesto sezidano in če ga je zgradilo ljudstvo, ki je bilo v sorodstvu s starimi Egipčani ali pa je bilo docela druge rase in kulturne skupine. Geografi, ki so razvaline odkrili, so trdno prepričani, da je mesto staro najmanj 10.000 let, torej starejše kakor so vse doslej odkrite stavbe starih Egipčanov.

Ugotovitev starosti teh razvalin je izredno velike važnosti zaradi tega, ker se bo potem dala razkriti zagonetka, kdaj je Sahara postala strašna mrtva puščava. Poleg tega pa bo to mesto odgovorilo tudi na nešteta druga vprašanja, tako n. pr. na vprašanja prvih početkov egipčanske kulture. Znano je namreč, da stara egipčanska kultura, katero mi poznamo, ni nastala na tamkajšnjih tleh, ampak da je bila v Egiptu prenešana in sicer na že precej visoki stopnji. Od kod? Doslej se je splošno mislilo, da so stari Egipčani prišli k Nilu od juga, iz osrčja Afrike, dežele njihovega izvora pa ni bilo mogoče odkriti. Sedaj nastaja povsem nova verjetnost, da jim je tekla zibelka na zahodu, v osrčju tistega ogromnega ozemlja, ki ga danes kot puščavo Sahara pokrivajo nedoumljive množine peska.

Neuspešna grožnja

Pred Veliko nočjo je zagrozil mestni magistrat mariborski, da bo prijavil in pustil radi navijanja cen kaznovati vsakogar, ki bi pred prazniki na trgu zvišal cene svojemu blagu. Vse je dobro razumelo, da gre bojna napoved v glavnem proti okoliškim mlekaricam, ki so, odkar svet stoji, za praznike mleko pač nekoliko dražje prodajale kakor sicer. Da bi bil namen še bolj očiten in ukrep učinkovit, so takoj nato, kakor so časopisi poročali, res aretirali neko deklico, ki je prodajala smetano in jo menda kaznovali. — Nihče pa ni pomislil na protiučinek mlekaric samih; prav nič niso protestirale, prav nič prosile, izginile so — in na mariborskem trgu ravno za praznike ni bilo niti mleka niti smetane, na veliko nevoljo gospodinj, na zadovoljstvo tržnega nadzorstva in morda v veselje mariborske mlekarne. Gospodinje pa so pohitele v okolico, nič se niso menile za nizke ali visoke cene, lepo so prosile za mleko in smetano in so bile vesele, če so oboje dobile. — Sedaj po praznikih je primerno, — da premislimo, če je bilo postopanje pravilno, pri čemer pa ne smemo biti enostranski; pomisliti moramo na koristi meščana pa tudi na koristi oz. na izgubo letos itak že dovolj tepenega kmetovalca.

Kar res je, da je mleka ravnotoliko za praznike kakor druge čase v letu, da je njegova produkcija enako draga, da je ž njim enko dela itd., da bi morala po tem biti tudi njegova cena vedno enaka. Če ni, potem je treba klicati na pomoč državnega pravdnika! In nikogar ne bo, ki bi rekel, da ni prav, če je tak prodajalec občutno kaznovan, ako gre za dobavo daljše dobe. Če mlekarica, ki donša mleko že nekaj mesecev vsak dan po 3 Din, tik pred prazniki reče, sedaj skozi ves teden pa stane mleko 4 Din, potem po praznikih pa zopet 3 Din, je to očitno navijanje cen in prav je, da jo kaznujejo. Drugače pa je s količinami, ki so preko običajne mere: Vse leto imajo mlekarice mleka dovolj, saj vemo, da je ponujajo in ne morejo oddati, da je kon-

čno pobira mlekarica zunaj po deželi že kar po 1 Din 5 para; ravno za praznike pa bi lahko vsaka mlekarica oddala vsega, da ji ga niti za dom ne ostane. Ali je pravično, da bi ne smela to mleko, ki je sicer ne more spraviti v denar, prodajati dražje od onega običajnega? Povsod vidimo, da se neobičajna mera dražje plača, saj se plačuje celo nadurno delo s pribitkom 50%; le kmetica bi ne smela ničesar zaslužiti, čeravno za praznike nima doma nič mleka; če je mestna gospa izhajala vse leto z dvema litroma na dan, sedaj jih pa hoče imeti pet, ali ni pravično, da teh odvisnih treh litrov ne plača po običajni, marveč tudi po nekoliko višji cen. Zato je bil ta ukrep škodljiv za okoliške mlekarice neposredno, posredno pa še mnogo bolj za mestno prebivalstvo.

Drugače bi pa bilo, če bi mestni magistrat mesto grožnje oskrbel za praznike sam za mestno prebivalstvo dovolj mleka po enaki ali celo po znižani ceni. To bi bilo lepše, učinkovitejše in blago dejnejše. Res je, da bi tudi od tega ne imele mlekarice koristi, marveč le škodo, a one so navajene, da se cene ravnaajo po množini ponudbe. Tako so ravno za Veliko noč celo cene jajčkom padle, da ste jih dobili zunaj po deželi po 50 para, kakor kako žemljo, čeravno mora vsakdo uvideti, da je jajček pač dvakrat toliko vreden ko žemlja. V Mariboru seveda teh cen jajca niso imela, ker so se jih polastile prekupčevalke, ki so ponujale slejkoprej jajce po dinarju. Ni nam znano, ali je tržna oblast tudi te prišla, gotovo pa bi jih bila lahko, ker so tiste dni delale brez rizika s 100% dobičkom. So bili takrat pač prvi topli dnevi, ko so pričele nositi jajčka kurice po vseh kokošnjakih, zato toliko ponudbe in cene nizke. Z mlekom pa ni tako in zato je gospodarsko pravilno, da cene rastejo, kadar je večje povpraševanje in padajo, kadar tega povpraševanja ni. Približno pa še enkrat: Tam, kjer gre za stalno oddajo in stalne odjemalce, tam povišanja niso umestna; na te pa ukrep mestnega magistrata ni mislil.

Velikopoteznost „Masarykove akademije dela“ v Pragi

Že nekoliko let je minilo, odkar je bila ustanovljena na Češkoslovaškem izredno zanimiva kulturna institucija, ki nosi ime prvega češkoslovaškega predsednika. To je Masarykova akademija dela. Ta institucija ima nalogo organizirati znanstveno in praktično delo in to v vseh področjih znanosti in javne delavnosti. Propagira moderne metode dela, spoznava javnost z novimi idejami, pomaga talentiranim delavcem, izdaja znanstvene publikacije itd. Kaj pomenja ta institucija, lahko presodimo po izveščju o delu v preteklem letu.

Akademija je deljena na šest sekcij. V prvi naravoslovno-medicinski sekciji so se bavili v preteklem letu najbolj z eugeniko in zaščito narave. Kmetijska in šumarska sekcija je izdala nekoliko zvezkov poljedelske enciklopedije ter je pomagala pri biokemijskih raziskovanjih. Zelo uspešno delo je razvila sekcija za racionalizacijo poljedelskih del; vršili so se tečajji, predavanja in razstave in obelodanjenih je bilo nekoliko publikacij. Stavbeno-inžinirska sekcija je razpravljala o vprašanju reorganizacije obratov inženirjev. Mnogo so reševali tudi problem sigurnosti betonskih zgradb in vprašanje oskrbe Prage s pitno vodo. Četrta sekcija je elektrotehnično-strojniška, ki je predložila rezultate svojih raziskovanj mednarodnemu kongresu. Nacionarno-ekonomska sekcija je začela s proučevanjem problema organizacije češkoslovaških železnic.

Poleg akademije obstojajo še samostojne institucije, kakor psihotehnični inštitut, ki se bavi najbolj z psihotehničnim izpraševanjem osebja za državna in industrijska podjetja. Izseljeniški inštitut organizira emigracijo, dela pa tudi teoretično. Inštitut za znanstveno organizacijo je priredil ciklus predavanj za trgovce in druge interesente. Akademija prodira s svojim delom v vse najvažnejše panoge javnega življenja. Ena glavnih idej Masarykove akademije je, pripraviti mladino do samostojnega dela. V to svrhu se podeljujejo štipendije, razven tega pa priskrbi akademija dovoljenja za bivanje v Sev. Ameriki mladim tehničnim delavcem, da bi spoznali tam moderne metode produkcije.

Kakor je razvidno, se razlikuje Masarykova akademija precej od vseh ostalih akademij na svetu.

22.000 šol : 50.000 gostiln.

Češkoslovaški listi javljajo, da izkazuje zadnja statistika na Češkoslovaškem 22.000 šol in več ko dvakrat toliko, 50.000, gostiln, kavarn, restavracij, točilnic itd. Na eno šolo odpade povprečno po 100 učencev, na eno gostilno pa 250 prebivalcev.

14.000 krat krstni boter

je doslej nemški predsednik Hindenburg. Uvedli so namreč običaj, da je predsednik republike boter vsakemu sedmemu otroku posameznih rodbin v državi. Ker dobi vsak otrok 20 mark, je Hindenburg doslej na ta način razdelil 280.000 mark (krog 4 milijone Din). Ob enem pa te številke kažejo, da je v Nemčiji veliko rodbin z mnogo dece.

Moderni kitajski razbojniki.

Kitajski razbojniki, ki se imenujejo »Prva rdeča vojska« in ki imajo internanega ameriškega luteranskega misijonarja Nelsona, so se začeli modernizirati. Še pred nekaj tedni so zahtevali zanj veliko denarja, sedaj pa zahtevajo gramofone, gramofonske plošče, reketi in žoge za tenis, basketballs, šah, ročne urice, nallyna peresa, nogometne žoge itd.



Najfinejša moka ni tako fina kakor prašek, ki se podeluje za Odol-zobno pasto. Odol-zobna pasta čisti dobro in čuva Vaše zobje.

Sport

Salzburger Atletik SK v Mariboru.

V soboto dne 2. in v nedeljo dne 3. maja gostuje prvič v Mariboru odlično moštvo Salzburger Atletik SK. Igralo bo prvi dan proti ISSK Mariboru, drugi dan pa proti SK Rapidu. Prva tekma se bo vršila ob 17. na igrišču ISSK Maribora, druga pa ob 16. na igrišču SK Rapida in sicer ob vsakem vremenu.

Kolesarska dirka »Okrog Pohorja«.

Kolesarski podsavez v Mariboru priredi v nedeljo dne 3. maja tradicionalno kolesarsko dirko »Okrog Pohorja« (200 km). Start bo ob 6. na Vodnikovem trgu. Tekmovanja se bodo udeležili najboljši kolesarji iz cele države in Avstrije. Startalo bo čez 80 dirkačev.

Začetek tekmovanja za nogometno prvenstvo Jugoslavije.

V nedeljo dne 3. maja se odigrajo prve tekme za nogometno prvenstvo po novem sistemu in sicer se srečata v Ljubljani Ilirija: Gradjanski in v Zagrebu Hašk: Concordia.

Japonska: Avstrija 3:2.

Včeraj se je na Dunaju zaključila teniš tekma med japonsko reprezentanco, ki igra v Evropi za Davis cup, in reprezentanco Avstrije. Zmagali so Japonci v razmerju 3:2.

ISSK Maribor: SK Svoboda.

Zadnja prvenstvena tekma v Mariboru se odigra v nedeljo dne 3. maja dopoldne na igrišču ISSK Maribor.

Sokolstvo

Ustanovitev sokolske čete v Ivanjkovcih.

Dne 19. aprila se je vršil v Ivanjkovcih občni zbor bralnega in izobraževalnega društva, na katerem je bil izvoljen ožji odbor in sicer: za predsednika gosp. Lovro Petovar, za knjižničarja in tajnika g. Joško Simončič, odbornika gg. Janžek in Rižnar. Ta ožji odbor deluje v zvezi s prosvetnim odsekom sokolske čete, ki se je ustanovila isti dan takoj po občnem zboru bralnega društva. Na ustanovnem občnem zboru za osnivanje sokolske čete je zastopal župo br. dr. Pivko, ki je v poljudnih besedah tolmačil udeležencem pomen Sokolstva, njega cilje in naloge. Z velikim zanimanjem so navzoči, med temi 10 članov ormoškega Sokola, poslušali strokovnega predavatelja. V imenu udeležencev se je šolski upravitelj Adolf Fridl, ki je deloma vodil zbor, zahvalil govorniku za lepo predavanje. Starosta ormoškega Sokola br. Sevnik je obljubil pomoč novi četi, da se bo mogla pod okriljem matičnega društva ormoškega čim bolj razvijati.

Udeležba je bila prav zadovoljiva in se je prigrabilo k sokolski četi 44 članov in 11 članic. Na zboru se je izvolila naslednja uprava, ki je že predložena župi v potrditev: starosta br. Lovro Petovar, podstarosta br. Adolf Fridl, načelnik br. Drago Prah, podnačelnik br. Joško Simončič, načelnica s. Danica Petovar, prosvetar br. Rado Bitenc, tajnik br. Adolf Fridl, blagajnik br. Vinko Polak, za knjižničarja: br. Joško Simončič in s. Vlasta Bitenc. Drugi člani uprave bratje: Josip Janžek, Štefan Rižnar, Ribič Franc. — S telovadbo članov in članic, kakor tudi naraščanja, moške in ženske dece, se je pričelo kmalu po ustanovitvi čete in se s pridom uporablja v to prostorna dvorana, last staroste br. Petovarja. Čvrsti sokolski četi, ki je tako hitro začela delovati, želimo mnogo uspeha in dobrega razvoja!

M. Zevsovič

V senci jezuita

Komedijanski roman.

193

Gospod Flerial.

Ko je vitez De Ragastan pustil ciganko samo, se je približal Manfredu. Ves čas med metežem rokovnjačev s kraljevskimi je opazoval mladega moža s strastno radovednostjo, čuteč, kako se krepi v njem simpatija, ki jo je bil čutil že ob vznožju monfokonskih vešal.

»On ni moj sin,« je mislil sam pri sebi. »Toda če bi hotela sreča, da najdem izgubljenega otroka — ne želel bi si drugačnega kakor je ta mladi mož...«

In zdaj, med razgovorom, ga je motril, iščoč še vedno in izprašujoč samega sebe, ali se ciganka ni zlagala.

Toda, zakaj naj bi se bila? Edini umljivi razlog laži bi bil strah pred Lukrecijo Bordžijo ali želja, ohraniti si njeno naklonjenost. Toda Lukrecija je bila že zdavnaj mrtva, in Ragastan je bil ponudil Ciganki vse zapeljivosti zlata.

Bilo je tedaj jasno, da ni lagala.

In vendar se je včasih zazdelo Ragastanu, kakor da se kaže v finih in smelih črtah mladega moža sorodnost s ponosnim in čistim obrazom Beatrice. Toda, dejal si je takoj, da je to gotovo prevara njegove lastne domišljije, iščoč vseh mogočih podobnosti.

»Ali ste izvedeli, kar ste želeli, gospod vitez?« je vprašal Manfred.

»Žal, da,« je rekel Ragastan in zavzdihnil. »Toda povejte mi, ali niste slišali nikoli, da bi bili cigani ugrabili nekega otroka in ga zavlekli na Dvor Čudežev?«

»Takah storil je tukaj brez števila, gospod. Tudi jaz sam sem najbrže ukraden... ali izgubljen otrok!«

»Ah! Pa ste ohranili kak spomin iz svoje mladosti?«

»Samo nejasne spomine, bežeče vtise, ki se mi odmikajo in izginejo, kakor hitro hočem ustvariti iz njih opredeljeno sliko. Tako vidite, se mi zgodi pogostoma, da sanjam o Italiji. So trenutki, ko se mi zdi: zdaj in zdaj se strnejo te prikazni v omiljeno podobo. Visoke gore vidim, razkošen vrt, krasno hišo... a nato, kakor hitro hočem objeti te sanje, se razsujejo in utonejo v nič...«

Ragastan ga je poslušal z največjo željnostjo in razburjenjem.

»Torej, mislite,« je dejal, »da ta Ciganka ni vaša mati?«

»Mislim si ničesar, gospod, samo dvomim — to je vse. Ciganka se nikdar ni vedla napram meni kot mati. Ah, če bi me vprašali za Lantneja, bi rajše verjel! Do

njega goji globoko ljubezen... toda prosim vas, ne govorimo o teh rečeh. Priznati vam moram, da me precej boli, če poizkusim čitati v svoji preteklosti, ki mi ostane na vekomaj zaprta knjiga...«

»Kdo ve?« je zamrmral Ragastan. »Prav imate,« je dodal glasno. »Ti pogledi zunaj so mučni za mladega človeka v polni sili in ognjevitosti njegove življenjske pomladi; vam se smehlja bodočnost, Vi, ki ste tako hrabri, viteški in umni...«

Manfred ga je prekinil majaje z glavo.

»Bodočnost,« je dejal, »se mi zdi ravno tako temna, kakor mračna je moja preteklost.«

»To so prav žalostne misli.«

»Oprostite mi, gospod. Vidim, da žalostim vas samega, dočim bi se moral truditi, biti vam prijetnemu — vam, ki ste mi storili po vrsti dve tako važni usluge...!«

»Ne, ne,« je dejal vitez živahno. »Rad bi le vedel, kaj je vzrok vaše žalosti.«

»Ali res hočete vedeti?«

»Prosim vas, prijatelj dragi!«

»Čudno je gospod vitez, da me navdajate s tolikšnim zaupanjem in simpatijo. Razodevati se vam, ki vas komaj poznam, mi je v isto tolažbo kakor govoriti z Lantnejem, ki je moj edini prijatelj, moj brat!«

»No, vidite,« je vzkljnil Ragastan z ganjenim glasom, govorite torej z odkritim srcem; nemara vas morem pa res potolažiti...«

»Vzrok moje žalosti, gospod vitez, je jako enostaven: strastno ljubim neko deklico; verjetno je, da jo ljubim že izza davna, čeprav še ni dolgo, odkar sem si priznal to ljubezen...«

»No,« je dejal vitez z usmevom, »v tem ne vidim nič tako strašnega.«

»Videli boste. Tista deklica je hči kralja francoskega.«

»Ah! Zdaj razumem... bojite se, da ne boste mogli zasuti prepada, ki vas loči od nje?«

»Ne drugače je. Kar vam moram povedati, je cela, pravcata drama. Vedite samo, da kralj preganja Žileto...«

»Ime ji je Žileta?...«

»Še lepša je od tega svojega imena.«

»Toda, kako more kralj preganjati svojo hčer?«

»Tira ga tako čustvo — tako nizko, tako podlo in tako protinaturno, da ga je težko razumeti. In ljubi svojo hčer, ali slišite, ljubi jo z ljubeznijo!«

»Kaj ne da?« je dejal Manfred.

»Zdaj razumem vašo žalost; kajti brez dvoma se vam ne bo posrečilo najti sredstvo, da iztrgate svojo ljubljeno rokam nenaravnega očeta...«

»Sreča je, da ni več v njegovi oblasti...«

»Potem vam vendar nič ne brani hiteti k njej!«

»To je ravno glavni vzrok moje muke! Žileta je

izginila iz Luvra, ugrabljena na čuden način; od tistih dob jo iščem neprestano, ali doslej,« je končal mladi mož z brezupnim glasom, »sem jo iskal zaman.«

Manfred je povsili glavo.

Ragastan ga je gledal nekaj časa, in smehljaj mu je igral na obrazu.

»Ali me hočete spremiti?« ga je vprašal nenadoma.

»Dragocena dolžnost mi bo, gospod, ponuditi vam svoje spremstvo.«

»Slabo me razumete. Moja želja je, da greste z menoj v mojo hišo.«

»Kaj ob tej uri?«

»Kaj naju briga ura! Seznanim vas z nekom, ki utegne vedeti kaj novega o gospodični Žileti.«

»Kaj pravite,« je zaklical Manfred, bled kakor zid.

»Resnico govorim...«

»Ah, gospod pazite, da mi ne pripravite kakega prekrutega razočaranja...«

»Predobro vem,« je rekel vitez resno, »kaj je razočaranje srca.«

Ne bojte se ničesar. Pojdite z mano, in prepričan sem, da boste zadovoljni.«

»Verujem vam gospod, verujem!« je rekel Manfred razburjeno. »Toda zmedenost, ki jo opazate na meni, vas ne bi presenečala, ako bi vedeli, kakšen je bil moj obup pred radostjo, ki mi jo darujete... Toda pravkar sem ses pomnil, dovoliti morate, da vzamem nekoga s seboj...«

»Vašega prijatelja?«

»Ne. Nekoga drugega, ki sem se ga naučil spoštovati in ljubiti... Moža, ki je vzgojil Žileto in ji nadomeščal očeta... gospoda Fleriala.«

»Kaj?« je vzkljnil Ragastan.

»Torej ga poznate?« je vprašal Manfred začudeno.

»Ne... Toda mnogo sem slišal o njem govoriti... ravno tisto osebo, ki vam je bila poročala novice o Vaši Žileti. Idite prijatelji, idite in pokličite gospoda Fleriala; ne le, da mi je drago, ako ga vzameva s seboj — njegova navzočnost je celo še potrebna.«

Manfred je odhitel.

»To ni moj sin,« je zavzdihnil Ragastan. A vendar, kako zelo zasluži srečo, ki jo bo okušal čez par minut... Bolj ko gledam in poslušam tega mladega moža, bolj se mi zdi dovršen in popoln. Tako vsaj moje potovanje ne bo zaman; osrečenih bo dvoje ljudi... ne vštveši ubogega Fleriala, ki niti nisem upal, da ga najdem tu.«

Takrat pa je zagledal vračujočega se Manfreda. Spremljal ga je mož v črni obleki.

(Nadaljevanje prih.)

Oddam
solčno sobo eni ali dvema gospodičnoma. Čopova ulica 21. 1192

Stanovanje,
2 do 3 sobe s kopalnico v bližini parka ali sredini mesta, iščem za takoj. Naslov naj se pusti v upravi lista. 3001

Radio aparat znamke »Saba«
4cevni anodni aparat »Philips« z zvočnikom »Gromos« radi selitve takoj na prodaj. Naslov pove uprava »Večernika«. 3000

Prazno sobo
s posebnim vhodom oddam. Pobrežje, Stanko Vrazova 24, blizu šole. 1209

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo oddam takoj ali s 1. majem boljši osebi. Cvetlična ulica 23 II, desno. 1214

Mirni zakonski par
brez otrok išče stanovanje kje v bližini kolodvora. Naslov v upravi »Večernika«. 1210

Oddam s 1. majem
dve sobi parketirani in kuhinjo z vsemi pritliklinami, vse pod enim ključem z uporabo kopalnice. Pogledati Nekre-pova ulica 6, vrata 5 (pri Smetanovi ulici). 1211

Dobrodošlo gostilno
oddam v najem, Aleksandrova cesta 25, Studenci. 1213

Poštenega delavca
sprejem na stanovanje. Koroška cesta št. 74. 1212

Zrebanje drž. razredne loterije

BANČNA POSLOVALNICA BEZJAK, Maribor, Gosposka 25.
Pri Zrebanju drž. razr. loterije XXI. kola — V. razreda, dne 27. aprila so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

2 × Din 20.000.—: 9642, 99713.
2 × Din 10.000.—: 44285, 70380, 75581, 98552.
2 × Din 4.000.—: 5688, 19204, 45261, 46044, 52235, 65319, 83309.

2 × Din 2.000.—: 608, 2752, 3883, 4099, 4116, 4277, 9424, 14078, 15572, 17210, 18759, 19243, 23893, 24623, 24900, 27134, 27255, 31501, 32346, 37060, 38816, 39003, 42558, 45285, 49384, 49786, 54763, 56590, 57928, 61987, 63632, 64258, 65784, 71565, 76886, 77032, 81476, 83662, 84229, 84504, 84837, 85024, 86196, 86806, 87196, 91260, 91361, 97730, 98791, 99669.

Prihodnje Zrebanje dne 28. aprila 1931.

(Za event. napake se ne odgovarja.)

Državna razredna loterija

Poročilo iz kolekture ANTON GOLEZ, Maribor, Aleksandrova cesta 42. Zrebanje 27. aprila 1931. (Za event. tiskovne napake se ne odgovarja.)

Din 20.000.—: 9642, 99713.
10.000.—: 44285, 70380, 75581, 98552.
4.000.—: 5688, 19204, 45261, 46044, 52235, 65319, 83309.

Din 2.000.—: 608, 2752, 3883, 4099, 4116, 4277, 9424, 14078, 15572, 17210, 18759, 19243, 23893, 24623, 24900, 27134, 27255, 31501, 32346, 37060, 38816, 39003, 42558, 45285, 49384, 49786, 54763, 56590, 57928, 61987, 63632, 64258, 65784, 71565, 76886, 77032, 81476, 83662, 84229, 84504, 84837, 85024, 86196, 86806, 87196, 91260, 91361, 97730, 98791, 99669.

Prihodnje Zrebanje dne 28. aprila 1931.



zastopniki se sprejmejo

Modne novosti

za dame in gospode ter šiviljske potrebščine v modni trgovini

ANTON PAŠ
SLOVENSKA ULICA

Inserirajte

v
»Večerniku«

Samo 3 dni!

Pralno čudo v Mariboru

Dan pranja je za vsako gospodinjo muka in težko delo. Perilo samo se pri kuhanju, mencanju in drgnjenju kviri ter visi kmalu zašito in zakrpano na vrvi za sušenje.

Slika, da se Bogu smili! Vsega tega nimamo več!

V 5 MINUTAH JE PERILO BREZ KUHANJA, BREZ DRGNJENJA, BREZ MENCANJA IN KRTAČENJA BLEŠČEČE OPRANO, IZPLAKNJEHO IN POBELJENO!

Ta čudovita iznajdba se bo predvajala brezplačno

v sredo, četrtek, petek in soboto točno ob 16 (4) uri popoldne v hotelu »Zamorc«, Gosposka ulica

Zamazano perilo prinesite seboj. Tudi zavese in škrobano perilo! — — — 1216